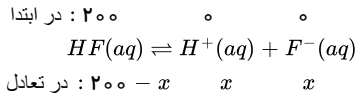

پاسخنامه تشریحی

۱) جزو اسیدهای ضعیف به شمار می‌رود و در آب به میزان کمی یونش می‌یابد. می‌توان گفت در آب هم به صورت مولکولی و هم به صورت یونی حل می‌شود. اگر تعداد مولکول HF که یونش یافته را x در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$200 - x + x + x = 260 \Rightarrow x = 60$$

$$\alpha = \frac{\text{شماره مولکول‌های یونش یافته}}{\text{شمار کل مولکول‌های حل شده}} \Rightarrow \alpha = \frac{60}{200} = 0,3$$

۲) بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: هر دو محلول (آ) و (ب) دارای یون هستند؛ در نتیجه رسانایی الکتریکی دارند.

گزینه ۲: با توجه به اینکه اسیدها تک پروتون دار هستند، شمار آنیون‌ها و کاتیون‌های تولید شده برابر خواهد بود.

گزینه ۳: یون اطراف قطب مثبت محلول (ب) می‌تواند از گروه ۱۷ جدول تناوبی باشد. (HF)

گزینه ۴: محلول (ب) برخلاف محلول اتانول در آب، با قرار دادن لامپ در مدار آن، به حالت نیمه‌روشن در خواهد آمد. (اتانول کاملاً به شکل مولکولی در آب حل می‌شود و هیچ یونی تولید نمی‌کند، پس محلول اتانول، رسانایی الکتریکی ندارد).

۳) فقط عبارت «ب» صحیح است.

بررسی سایر عبارات:

(آ) اغلب فلزها با اسیدها واکنش می‌دهند.

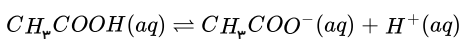
(پ) شیمی‌دان‌ها اول با ویژگی‌های اسیدها و بازها آشنا بودند و سپس ساختار آن‌ها را شناسایی کردند.

(ت) $HCl(g)$ از نظر آرنیوس اسید است، چون ضمن حل شدن در آب یون H^+ تولید می‌کند.

۴) ماده‌ای که رنگ کاغذ pH سرخ می‌کند، خاصیت اسیدی دارد.

اسیدها با اغلب فلزها واکنش می‌دهند و در تماس با پوست، سوزش ایجاد می‌کنند. اسیدهای خوراکی مزه ترش دارند.

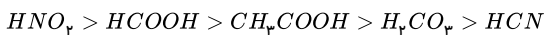
۵) ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$$\text{درصد یونش} = \frac{\text{غلظت یون هیدروژن}}{\text{غلظت استیک اسید}} \times 100 \Rightarrow [H^+] = \frac{1 \times 0,2}{100} = 2 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$K_a = \frac{[CH_3COO^-][H^+]}{[CH_3COOH]} = \frac{(2 \times 10^{-3})^2}{0,2} = 2 \times 10^{-5} \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

۶) ترتیب قدرت اسیدی:

ثابت اسیدی H_2CO_3 برابر $4,5 \times 10^{-7}$ می‌باشد که عدد بین ثابت یونش CH_3COOH و HCN قرار دارد.

۷) بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: همه واکنش‌های تعادلی در هر دو جهت رفت و برگشت با سرعت مساوی در حال انجام شدن هستند.

گزینه ۲: ثابت تعادل فقط تابع دما است.

گزینه ۳: درست است.

گزینه ۴: در واکنش‌های تعادلی، غلظت گونه‌های شرکت کننده در تعادل ثابت است ولی لزوماً برابر نیست.

۸) بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: به ازای یونش هر مول از HA ، ۱ مول از هر کدام از یون‌ها، تولید می‌شود.

گزینه ۲: براساس اطلاعات مربوط به محلول شماره (۱)، ثابت تعادل را به دست می‌آوریم که با ثابت تعادل در محلول‌های شماره (۲) و (۳) برابر است:

$$K_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} = \frac{(0,008)^2}{0,04} = 1,6 \times 10^{-3}$$

$$K_a = \frac{[A^-][H^+]}{[HA]} \Rightarrow 1,6 \times 10^{-3} = \frac{X \times W}{0,01}$$

طبق محلول (۲):

$$\begin{aligned} X=W \\ \rightarrow 16 \times 10^{-6} = X^2 \Rightarrow 4 \times 10^{-3} = X \end{aligned}$$

طبق محلول (۳):

$$Y = 0,002 \Rightarrow 1,6 \times 10^{-3} = \frac{0,002 \times 0,002}{Z}$$

$$Z = 2,5 \times 10^{-3} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

گزینه ۳: ثابت تعادل فقط تابع دما است.

گزینه ۴: در هر سه آزمایش دما ثابت است، بنابراین ثابت تعادل نیز ثابت خواهد بود که براساس اطلاعات محلول شماره (۱)، ثابت تعادل برابر $1,6 \times 10^{-3}$ می باشد.

۹ بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱) اسیدهای قوی دارای درجه یونش یک هستند.

گزینه ۲) هیدروفلوئوریک اسید، یک اسید ضعیف بوده که درجه یونش آن از یک کمتر است.

گزینه ۴) محلول شکر یک محلول غیرالکترولیت می باشد.

۱۰ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: $pH > 7$ نشان دهنده محیط بازی است. اگر pH به ۷ نزدیک شده، باز ضعیف و اگر pH به ۱۴ نزدیک باشد باز قوی است.

گزینه ۲: معده محیط اسیدی ($pH < 7$) و روده یک محیط بازی ($pH > 7$) است.

گزینه ۳:

$$pH = -\log[H^+] \Rightarrow 1,5 = -\log[H^+] \Rightarrow [H^+] = 10^{-1,5} = 10^{-9+0,5} = 10^{-9} \times 10^{0,5} = 3 \times 10^{-9} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

گزینه ۴: کاغذ pH در محیط‌های اسیدی به رنگ قرمز درمی آید.

۱۱ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست: سرعت واکنش فلز منیزیم با محلول دارای قدرت اسیدی بیشتر (نیتریک اسید)، بیشتر است.

گزینه ۲: معادله یونش دو اسید به صورت زیر است:

اگر نیترواسید به طور کامل یونیده می‌شد، تفاوت جرم دو آنیون تولید شده، ۱۶ گرم به ازای یک مول و ۱۶ به ازای ۰٫۱ مول می‌بود. ولی چون میزان یونش HNO_2 تعادلی است قطعاً این مقدار از ۱۶ بیشتر خواهد بود.

گزینه ۳: در محلول (I) برخلاف محلول (II) مولکول‌های یونیده نشده نیز وجود دارد. بنابراین شمار مولکول‌ها در محلول (I) بیشتر از محلول (II) است.

گزینه ۴: نادرست. غلظت H^+ تولیدی در دو ظرف یکسان نیست. زیرا HNO_2 برخلاف HNO_3 یک اسید ضعیف بوده و به طور جزئی یونیده می‌شود. بنابراین غلظت یون H^+ در محلول HNO_3 بیشتر از محلول HNO_2 است.

$$\alpha_{HNO_3} = 1 \quad \alpha_{HNO_2} < 1$$

۱۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در کربوکسیلیک اسیدها تنها هیدروژن گروه کربوکسیل می‌تواند به صورت یون هیدرونیوم وارد محلول شود، به چنین اسیدهایی تک پروتون دار می‌گویند.

گزینه ۲: نیتریک اسید یک اسید قوی و HF یک اسید ضعیف است.

گزینه ۳: محلول اسیدهای قوی کامل یونیده می‌شوند و فقط شامل یون‌های آب پوشیده هستند و مولکول یونیده نشده اسید در محلول وجود ندارد.

۱۳ ۱) سود سوزآور ($NaOH$) و کلسیم اکسید (CaO) باز آرنیوس هستند و سبب افزایش pH آب می‌شوند. کربن دی اکسید (CO_2) و گوگرد تری اکسید (SO_3)

اسید آرنیوس هستند و سبب کاهش pH آب می‌شوند. توجه داشته باشید که نیتروژن مونوکسید (NO) اکسید اسیدی نیست؛ زیرا در اثر انحلال در آب، با مولکول‌های آب واکنش نمی‌دهد و یون H^+ ایجاد نمی‌کند.

۱۴ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: سرعت واکنش HX با فلز Mg سریع تر است، زیرا حباب‌های گاز H_2 تولید شده در این طرف بیشتر است.

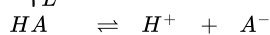
گزینه ۲: با توجه به اینکه سرعت واکنش HX با فلز Mg بیشتر از سرعت واکنش HY با این فلز است، پس HX از HY اسید قوی‌تری است و باید ثابت یونش این اسید از HY بیشتر باشد.

گزینه ۳: در غلظت و دمای یکسان، هر اسیدی که قوی‌تر است، غلظت یون هیدرونیوم در آن بیشتر است. یعنی غلظت این یون در محلول HX بیشتر از HY است.

گزینه ۴: با غلظت برابر، هر اسیدی که قوی‌تر است بیشتر یونیده می‌شود؛ در نتیجه غلظت یون‌های حاصل از آن بیشتر خواهد بود. چون اسید HX قوی‌تر از HY است، غلظت یون X^- از Y^- بیشتر است.

۱۵ ابتدا غلظت مولی اسید HA را قبل از یونش به دست آورده و سپس غلظت‌های تعادلی را برحسب آن مشخص می‌کنیم:

$$M = \frac{n}{V} = \frac{1 \text{ mol}}{2 \text{ L}} = 0,5 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$$

قبل از یونش	۰٫۵	۰	۰
	-x	x	x
تعادل	۰٫۵ - x	x	x

$$\frac{[HA] + [H^+]}{[HA] - [A^-]} = 1,25 \rightarrow \frac{0,5 - x + x}{0,5 - x - x} = 1,25 \rightarrow \frac{0,5}{0,5 - 2x} = 1,25 \rightarrow x = 0,05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$[HA] = 0,5 - x = 0,5 - 0,05 = 0,45 \text{ mol} \cdot L^{-1}, [H^+] = [A^-] = x = 0,05 \text{ mol} \cdot L^{-1}$$

$$k_a = \frac{[H^+][A^-]}{[HA]} = \frac{0,05 \times 0,05}{0,45} \approx 5,55 \times 10^{-3}$$

۱۶) مورد «آ»، نادرست. با توجه به شکل اسید HA به طور کامل یونیده می‌شود و غلظت H_3O^+ موجود در آن از H_3O^+ موجود در HB بیشتر است پس pH اسید HB بیشتر است.

مورد «ب»، درست. هرچه میزان یونش اسید کمتر باشد تعداد یون‌ها کمتر است و رسانایی محلول آن کمتر خواهد بود.

مورد «پ»، نادرست. اسید HA به طور کامل یونش پیدا کرده است پس یک اسید قوی است در حالی که CH_3COOH یک اسید ضعیف است.

مورد «ت»، درست. اسید HA چون اسید قوی است و به طور کامل یونیده می‌شود. مقدار K_a آن بسیار بزرگ است.

مورد «ث»، نادرست. حاصل ضرب غلظت یون‌های H^+ و OH^- ثابت است. لذا هرچه غلظت یکی از این یون‌ها بیشتر شود دیگری کمتر خواهد شد. اسید HA از HB قوی‌تر است، در نتیجه H^+ اسید HA از HB بیشتر و OH^- این اسید از HB کمتر خواهد بود.

۱۷) (۱) غلظت یون‌ها در محلول HA بیشتر است $HA \rightleftharpoons H^+ + A^-$ (درست)

(ب) HCl یک اسید قوی است در حالی که با توجه به نمودار، HA به صورت کامل یونیده نشده است و یک اسید ضعیف است. (نادرست)

(پ) هرچه K_a برای یک اسید بزرگ‌تر باشد، در شرایط یکسان بیشتر یونیده می‌شود و غلظت یون در محلول آن بیشتر خواهد بود. (نادرست)

$$K_a(HA) > K_a(HB)$$

(ت) هر دو اسید ضعیف هستند ولی HA بیشتر یونیده شده پس درجه یونش آن بزرگ‌تر است. (نادرست)

۱۸) عبارتهای اول و سوم درست هستند.

بررسی سایر عبارتهای:

عبارت دوم: شیر منیزی یک مخلوط سوسپانسیون است نه محلول!

عبارت چهارم: همهٔ اتم‌های هیدروژن شرکت‌کننده در ساختار مولکول‌های مختلف خصلت اسیدی ندارند.

عبارت پنجم: شواهد بسیاری در تاریخ علم وجود دارد که نشان می‌دهند پیش از آنکه ساختار اسیدها و بازها شناخته شود، شیمی‌دان‌ها افزون بر ویژگی‌های اسیدها و بازها با برخی واکنش‌های آنها نیز آشنا بودند. اما توجیه رفتار اسیدها و بازها به یک مبنای علمی نیاز داشت. سوانت آرنیوس نخستین کسی بود که اسیدها و بازها را بر یک مبنای علمی توصیف کرد.

۱۹) چون غلظت دو اسید متفاوت است (غلظت HA ، 100 برابر غلظت HB است.) و pH محلول‌ها برابر شده، پس غلظت یون هیدرونیوم دو محلول یکسان است.

یعنی خاصیت اسیدی برابر دارند (تأیید گزینهٔ «۲»). و میزان یونش HB بیش‌تر از HA بوده که با وجود غلظت کم‌تر توانسته یون هیدرونیوم برابری تولید کند (تأیید گزینهٔ «۱»). پس قدرت اسیدی HB از HA بیش‌تر است و هرچه قدرت اسیدی بیش‌تر باشد، در دمای ثابت K_a بزرگ‌تر خواهد بود (تأیید گزینهٔ «۳») با توجه به آنکه pH دو محلول با هم برابر است، غلظت یون‌ها در دو محلول نیز با هم برابر بوده و در نتیجه رسانایی الکتریکی دو محلول با هم برابر است.

۲۰) عبارتهای (ب) و (ت) درست‌اند.

بررسی عبارتهای نادرست:

(آ) با کمتر بودن pH محلول A نسبت به محلول B متوجه می‌شویم، محلول A خاصیت اسیدی بیشتری نسبت به محلول B دارد اما ممکن است قدرت اسیدی A کمتر از قدرت اسیدی B باشد، زیرا pH به غلظت محلول هم بستگی دارد.

(ب) رسانایی الکتریکی یک محلول به غلظت یون‌ها در محلول بستگی دارد. با توجه به آن که pH دو محلول با هم برابر است، بنابراین رسانایی الکتریکی دو محلول نیز با هم برابر است.

۲۱) بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: اغلب پیش هسته‌ای‌ها فقط یک جایگاه آغاز همانندسازی در دمای خود دارند.

گزینهٔ «۲»: در هوسته‌ای‌ها تعداد جایگاه‌های آغاز همانندسازی حتی می‌تواند بسته به مراحل رشد و نمو تنظیم شود.

گزینهٔ «۳»: آنزیم هلیکاز که دارای توانایی شکستن پیوندهای هیدروژنی بین نوکلئوتیدهای دو رشته مقابل است، دارای فعالیت پلیمرازی نمی‌باشد. دقت کنید آنزیم دنا‌سپاراز در طی فرایند ویرایش توانایی شکست پیوند بین نوکلئوتیدها را دارا می‌باشد و هم‌چنین توانایی بسپارازی دارد.

گزینهٔ «۴»: پروتئین هیستون در پروکاریوت‌ها دیده نمی‌شود.

۲۲) آنزیم‌های بدن انسان در دمای $37^\circ C$ بهترین فعالیت را دارند. این آنزیم‌ها در دمای بالاتر ممکن است شکل غیرطبیعی یا برگشت‌ناپذیر پیدا کنند و غیرفعال شوند، آنزیم‌هایی که در دمای پایین غیرفعال می‌شوند با برگشت دما به حالت طبیعی می‌توانند به حالت فعال برگردند.

۲۳) ایوری و همکارانش در مرحلهٔ آخر آزمایشات خود، عصارهٔ باکتری‌های پوشینه‌دار را استخراج و به چهار قسمت تقسیم کردند. به هر قسمت، آنزیم تخریب‌کنندهٔ یک گروه از مواد آلی را اضافه کردند. در نهایت مشاهده کردند که انتقال صفت در همهٔ ظروف صورت می‌گیرد، به جز ظرفی که حاوی آنزیم تخریب‌کنندهٔ دنا است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: گرفتیم در مرحلهٔ چهارم آزمایشات خود، باکتری‌های پوشینه‌دار کشته‌شده با گرما را با باکتری‌های زندهٔ بدون پوشینه مخلوط و به موش‌ها تزریق کرد. ایوری و همکارانش نیز، عصارهٔ باکتری‌های کشته شدهٔ پوشینه‌دار را تهیه کرده و پس از تخریب پروتئین‌های این عصاره، آن را به محیط کشت باکتری‌های زندهٔ بدون پوشینه اضافه کردند.

گزینهٔ «۲»: دقت کنید که ایوری و همکارانش توانستند عامل انتقال صفات را شناسایی کنند و ساختار آن توسط دانشمندان دیگر مشخص شد.

گزینهٔ «۳»: ایوری و همکارانش در آزمایشات خود از موش استفاده نکردند.

۲۴) ایوری و همکارانش طی آزمایشاتی دقیق اثبات کردند که عامل تبدیل باکتری بدون پوشینه غیربیماری‌زا به باکتری پوشینه‌دار بیماری‌زا یک گروه از مواد آلی (یعنی DNA یا دئوکسی ریبونوکلیک اسید) می‌باشد و سایر مواد آلی یعنی پروتئین‌ها و کربوهیدرات‌ها و لیپیدها عامل تغییر باکتری نمی‌باشند.

یک فسفات + یک قند دئوکسی ریبوز + یک باز آلی نیتروژن دار = DNA یک نوکلئوتید

نوکلئوتیدها می‌توانند یک تا سه گروه فسفات داشته باشند، اما نوکلئوتیدهای شرکت‌کننده در ساختار DNA یا RNA فقط با یک گروه فسفات خود در رشته پلی‌نوکلئوتیدی جای می‌گیرند.

۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ ATP یک نوکلئوتید است که دارای ۲ گروه فسفات اضافی می‌باشد. (نوکلئوتید شامل باز آلی، قند پنج کربنه و حداقل یک گروه فسفات است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) انتقال الکترون و انتقال انرژی از نقش‌های اصلی نوکلئوتیدها است.

گزینه ۲) نوکلئوتید ناقل در میان یاخته باکتری‌ها هم وجود دارند. همچنین با توجه به انجام فعالیت‌های انرژی‌خواه در سیتوپلاسم سلول ATP در سیتوپلاسم و دیگر جاها هم وجود دارد.

گزینه ۴) راکبزه دناى حلقوی مستقل هم دارد، پس نوکلئوتیدها در آن نقش انتقال اطلاعات را برعهده دارند.

۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ هم در آزمایش ایوری و هم مزلسون و استال دنا استخراج شد.

در آزمایش ایوری به کمک فراگریزانه و در آزمایش مزلسون و استال برای فراگریزانه.

۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ رابطه مکملی بین نوکلئوتیدهای رشته الگو و رشته در حال ساخت نقش مهمی در همانندسازی دارد.

نکته: بین نوکلئوتیدهای یک رشته الگو رابطه مکملی وجود ندارد. چون دو نوکلئوتید یک رشته با یکدیگر پیوند هیدروژنی و رابطه مکملی برقرار نمی‌کنند.

۲۹) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) جدا کردن هیستون‌ها توسط هلیکاز انجام نمی‌شود، بلکه هلیکاز پیوندها هیدروژنی را می‌شکند.

گزینه ۲) به دنبال باز شدن ماریچ دنا (نه پیچ و تاب دنا) دو رشته دناى الگو از هم باز شده، دو ساختار Y مانند به وجود می‌آید که به هر یک از آن‌ها دوراهی همانندسازی می‌گویند.

گزینه ۴) فعالیت نوکلئازی دنا بسپاراز، ویرایش نام دارد.

۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴ گروهی از آنزیم‌ها در سلول وجود دارند که قبل از شروع همانندسازی، پروتئین‌ها را از مولکول دنا جدا می‌کنند. فرض این سؤال این است که این مولکول دنا،

خطی است؛ پس سلول یوکاریوتی است.

در همه این سلول‌ها، اطلاعات لازم برای ساخت همه آنزیم‌ها در مولکول دنا قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) دقت کنید در ساختار مولکول دنا، علاوه بر هیستون‌ها، پروتئین‌ها دیگری نیز یافت می‌شود که آنها نیز باید از دناى خطی جدا شوند.

گزینه ۲) فعالیت این آنزیم‌ها قبل از شروع همانندسازی است؛ اما تشکیل ساختار Y مانند بعد از شروع همانندسازی است.

گزینه ۴) این آنزیم‌ها درون هسته فعالیت می‌کنند.

۳۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ایوری و همکارانش سه آزمایش انجام دادند که در آزمایش اول و سوم از آنزیم‌ها استفاده کردند. این آنزیم‌ها می‌توانستند مواد آلی را تجزیه کنند، ولی در

مرحله دوم از آنزیم‌های تجزیه‌کننده استفاده نکردند، بلکه در این مرحله عصاره استخراج‌شده از باکتری‌های کشته‌شده پوشینه‌دار را سانتریفیوژ کردند.

۳۲) ۱ ۲ ۳ ۴ مرحله اول (تزریق باکتری‌های زنده پوشینه‌دار به موش‌ها) و مرحله چهارم (تزریق مخلوطی از باکتری‌های پوشینه‌دار کشته‌شده و فاقد پوشینه زنده به موش‌ها)

آزمایشات گریفیت، منجر به مرگ موش‌ها شد. در هر دو مرحله اول و چهارم که موش‌ها مردند، در پیکر موش‌های مرده باکتری‌های پوشینه‌دار یافت شدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) فقط در آزمایش چهارم تعدادی از باکتری‌های بدون پوشینه تغییر کرده و پوشینه‌دار شدند و در واقع فنوتیپ آن‌ها تغییر کرد.

گزینه ۳) در آزمایش چهارم تنها گروهی از باکتری‌ها (نه همه)، دارای ژنوم کامل باکتری‌های فاقد پوشینه و بخشی از (نه همه) ژنوم باکتری‌های پوشینه‌دار هستند.

گزینه ۴) در آزمایش چهارم، انتقال ژن (های) مربوط به آنزیم (های) سازنده پوشینه (نه انتقال خود پوشینه) بین باکتری‌ها صورت گرفت.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۳

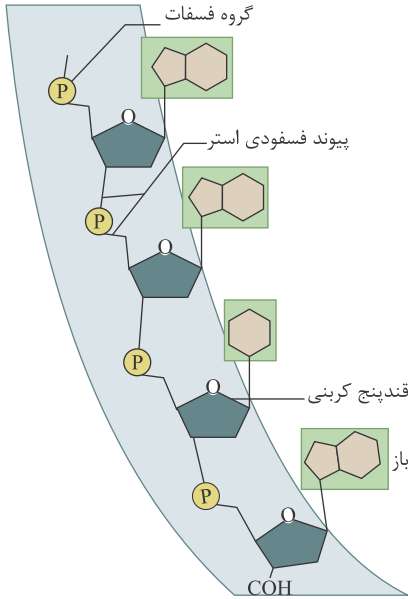
در یک رشته بین دو قند دئوکسی ریبوز یک پیوند فسفودی استر و دو پیوند قند فسفات دیده می شود. بررسی سایر گزینه ها:

بر اساس شکل مقابل می توان دریافت که:

گزینه ۱) بین دو باز مکمل پیوند هیدروژنی وجود دارد.

گزینه ۲) بین دو قند که در دو رشته روبه روی هم قرار دارند، ۳ حلقه باز آلی (یک حلقه باز پیریمیدین و دو حلقه باز پورین) وجود دارد.

گزینه ۳) بین دو فسفات یک قند دئوکسی ریبوز قرار دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۴

مهم ترین آنزیم های فرایند همانندسازی هلیکاز و دنا سپاراز هستند. هر دوی این آنزیم ها در سیتوپلاسم ساخته می شوند. از بین این دو آنزیم فقط DNA پلی مراز قابلیت نوکلئازی دارد.

بررسی سایر گزینه ها:

رد گزینه های ۱، ۲ و ۴: صورت سؤال به فرایند همانندسازی در جانداران اشاره دارد که هم شامل یوکاریوت ها و هم پروکاریوت هاست. پروکاریوت ها فاقد هسته اند.

گزینه ۳: دقت کنید طی فرایند ویرایش فقط نوکلئوتیدهای شرکت کننده در رشته ای که تازه در حال ساخت است، می توانند تغییر کنند و نوکلئوتیدهای دای اولیه تغییر نمی کند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۵

عبارت های الف) و د) به مطلب درستی اشاره نمی کند.

بررسی همه عبارت ها:

الف) باکتری ها فقط یک دای اصلی دارند و استفاده از کلمه "دنا های اصلی" برای باکتری درست نیست.

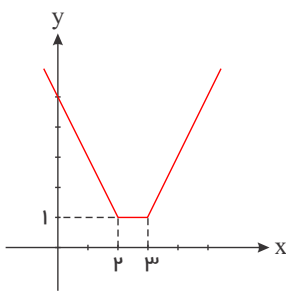
ب) مولکول های دای یاخته های پیکری هسته دار انسان درون هسته و راکیزه قرار دارند؛ بنابراین هر دو توسط غشاهای درونی احاطه شده اند.

ج) درشت مولکول های دارای پیوند پپتیدی، پروتئین ها هستند. دای اصلی همه یاخته های پروکاریوتی و یوکاریوتی، در کنار پروتئین ها قرار می گیرند.

د) دای اصلی باکتری ها، حلقوی است و در یک نقطه به سرهای آبدوست فسفولیپیدهای داخلی غشای یاخته (نه غشای هسته) اتصال دارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۶

تابع f یک تابع گلدانی است که در $x < 2$ اکیدا نزولی است و ضابطه آن در این بازه $f(x) = -2x + 5$ است.

$$\begin{cases} f(x) = -2x + 5 \\ g(x) = 2x^2 - x - 10 \end{cases} \xrightarrow{\text{تقاطع}} 2x^2 - x - 10 = -2x + 5 \Rightarrow 2x^2 + x - 15 = (2x - 5)(x + 3) = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 1 + 120 = 121 \rightarrow \begin{cases} x = \frac{-1 + 11}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} & (x < 2 \text{ با توجه به}) \\ x = \frac{-1 - 11}{4} = -3 & \text{ق ق} \end{cases}$$

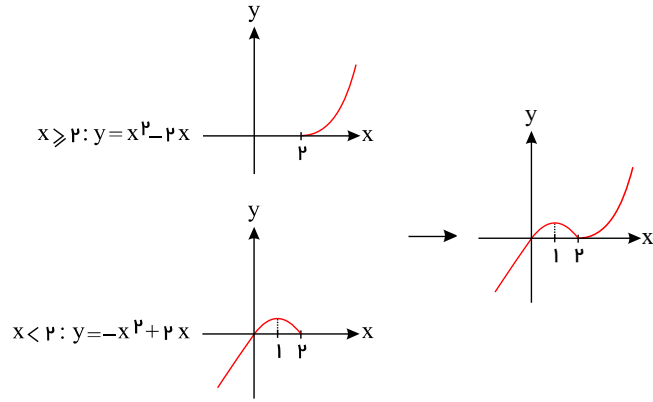
تنها نقطه مشترک f و g در بازه $(-\infty, 2)$ نقطه $(-3, 11)$ است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۷

ابتدا ضابطه f را به صورت زیر می نویسیم:

$$y = \begin{cases} x^2 - 2x & x \geq 2 \\ -x^2 + 2x & x < 2 \end{cases}$$

و نمودار آن نیز مطابق شکل زیر است:

پس تابع در $(1, 2)$ نزولی است. حال ضابطه معکوس را پیدا می‌کنیم.

$$f(x) = -x^2 + 2x - (x-1)^2 + 1 \Rightarrow x = 1 \pm \sqrt{1-y}$$

برد f^{-1} باید بازه $(1, 2)$ باشد، پس علامت + را قبول می‌کنیم:

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{1-x}$$

روش دوم:

متوجه شدیم که تابع، $y = -x^2 + 2x$ ($1 < x < 2$) است. یک عدد دلخواه مثلاً $x = \frac{3}{2}$ را تابع قرار می‌دهیم.

$$x = \frac{3}{2} \Rightarrow y = \frac{3}{4} : \left. \begin{array}{l} \frac{2}{2} \\ \frac{2}{2} \\ \frac{2}{2} \end{array} \right\} \in f \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \frac{2}{4} \\ \frac{2}{4} \\ \frac{2}{4} \end{array} \right\} \in f^{-1} \rightarrow \text{فقط در گزینه سوم صدق می‌کند.}$$

اگر نمودار تابع $y = f(2x-1)$ را یک واحد به چپ منتقل کنیم، نمودار تابع $y = f(2(x+1)-1) = f(2x+1)$ به دست می‌آید. اگر این نمودار را

نسبت به محور عرض‌ها قرینه کنیم، نمودار تابع $y = f(-2x+1)$ به دست می‌آید و اگر طول نقاط این نمودار را دو برابر کنیم یعنی به جای x جمله $\frac{1}{2}x$ قرار می‌دهیم. نمودار تابع

$y = f(-x+1)$ به دست می‌آید.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۹

$$f(x) = \sqrt{x} \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}} g(x) = \sqrt{-x} \xrightarrow[\text{مثبت}]{\text{دو واحد به طرف } x \text{ های}} h(x) = \sqrt{-(x-2)} = \sqrt{-x+2}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} h(x) = \sqrt{-x+2} \\ y = x \text{ نیمساز ناحیه اول و سوم} \end{array} \right. \xrightarrow{\text{تلاقی}} \sqrt{-x+2} = x \xrightarrow{\text{توان ۲}} -x+2 = x^2 \Rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow (x+2)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -2 & \text{غریب (در معادله صدق نمی‌کند)} \\ x = 1 & \text{قبول} \end{cases}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۰

$$\sin\left(\alpha - \frac{\pi}{2}\right) = -\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = -\cos \alpha, \quad \sin(3\pi + \alpha) = \sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$$

$$\cos\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) = \sin \alpha, \quad \cos(\alpha - \pi) = \cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha$$

$$\frac{\sin\left(\alpha - \frac{\pi}{2}\right) + \sin(3\pi + \alpha)}{\cos\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) + \cos(\alpha - \pi)} = \frac{-\cos \alpha - \sin \alpha}{\sin \alpha - \cos \alpha} = \frac{\cos \alpha + \sin \alpha}{\cos \alpha - \sin \alpha}$$

$$\frac{1 + \tan \alpha}{1 - \tan \alpha} = \frac{1 + \frac{2}{3}}{1 - \frac{2}{3}} = 5$$

صورت و مخرج را بر $\cos \alpha$ تقسیم می‌کنیم

برای پیدا کردن تابع وارون، کافی است x را بر حسب y به دست آورده و سپس جای x و y را عوض کنیم. ۱ ۲ ۳ ۴ ۴۱

$$y = f(x) = x^2 - 2x - 3 = (x-1)^2 - 1 - 3 = (x-1)^2 - 4 \Rightarrow (x-1)^2 = y + 4$$

$$\xrightarrow{x \geq 1} x - 1 = \sqrt{y + 4} \Rightarrow x = 1 + \sqrt{y + 4} \xrightarrow{\text{جای } x \text{ و } y \text{ را عوض می‌کنیم}} f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{x + 4}$$

حال با خط $g(x) = \frac{x-a}{2}$ قطع می‌دهیم:

$$f^{-1}(x) = g(x) \Rightarrow 1 + \sqrt{x + 4} = \frac{x-9}{2} \xrightarrow{\text{بررسی گزینه‌ها}} x = 21$$

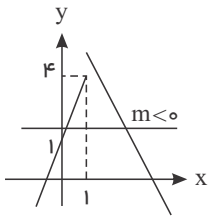
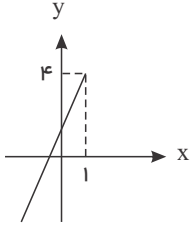
توجه کنید حل معادله آخر بدین صورت است:

$$2\sqrt{x+4} = x - 11 \xrightarrow{\text{توان ۲}} 4x + 16 = x^2 + 121 - 22x \Rightarrow x^2 - 26x + 105 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 21)(x - 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 21 \\ x = 5 \end{cases} \text{ غشقی (در معادله صدق نمی‌کند)}$$

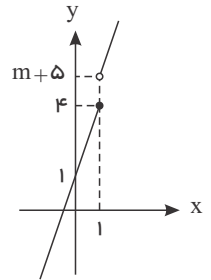
۱ ۲ ۳ ۴ ۴۲

نمودار قسمت اول تابع $(x \leq 1)$ به صورت روبه‌رو است. با توجه به این که قسمت دوم تابع نیز به صورت یک خط راست با شیب m می‌باشد، واضح است که m نباید منفی شود، زیرا اگر m منفی باشد، حالتی مانند نمودار دوم رخ می‌دهد که در این صورت می‌توان خطی موازی محور x ها یافت که نمودار تابع را در دو نقطه قطع کند. (رد گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)
همچنین m نباید برابر با صفر شود زیرا در این صورت تابع ثابت خواهد شد و یک‌به‌یک نمی‌شود.

با شرط $m > 0$ نمودار تابع به صورت زیر می‌شود. برای آن که این نمودار مربوط به یک تابع یک‌به‌یک باشد، باید شرط $m + 5 \geq 4$ برقرار باشد که در نتیجه:

$$\begin{cases} m + 5 \geq 4 \Rightarrow m > -1 \\ m > 0 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} m > 0$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۳

$$\begin{cases} f(x) = x^r - x - 2 \Rightarrow f(g(x)) = (g(x))^r - (g(x)) - 2 \\ f(g(x)) = x^r + x - 2 \end{cases}$$

حال با تغییر متغیر $g(x) = t$ و تساوی دو رابطه‌ی بالا داریم:

$$\begin{aligned} \Rightarrow t^r - t - 2 &= x^r + x - 2 \Rightarrow t^r - t = x^r + x \\ \Rightarrow (t - \frac{1}{r})^r - \frac{1}{r} &= (x + \frac{1}{r})^r - \frac{1}{r} \Rightarrow (t - \frac{1}{r})^r = (x + \frac{1}{r})^r \\ \Rightarrow (t - \frac{1}{r}) &= \pm(x + \frac{1}{r}) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t - \frac{1}{r} = x + \frac{1}{r} \Rightarrow t = x + 1 \Rightarrow g(x) = x + 1 \\ t - \frac{1}{r} = -x - \frac{1}{r} \Rightarrow t = -x \Rightarrow g(x) = -x \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (f + g)(x) = f(x) + g(x) = x^r - x - 2 + (-x) = x^r - 2x - 2 \\ (f + g)(x) = f(x) + g(x) = x^r - x - 2 + x + 1 = x^r - 1 \end{cases}$$

بنابراین داریم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۴

ابتدا تمام زوایا را برحسب 20° می‌نویسیم:

$$\begin{aligned} \sin 25^\circ &= \sin(27^\circ - 2^\circ) = -\cos 2^\circ, \quad \sin 70^\circ = \sin(72^\circ - 2^\circ) = \sin(-2^\circ) = -\sin 2^\circ \\ \cos 56^\circ &= \cos(54^\circ + 2^\circ) = \cos(18^\circ + 2^\circ) = -\cos 2^\circ, \quad \cos 11^\circ = \cos(9^\circ + 2^\circ) = -\sin 2^\circ \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

$$\frac{\sin 25^\circ + \sin 70^\circ}{\cos 56^\circ - \cos 11^\circ} = \frac{-\cos 2^\circ - \sin 2^\circ}{-\cos 2^\circ + \sin 2^\circ}$$

تمام جملات را بر $\cos 2^\circ$ تقسیم می‌کنیم در نتیجه:

$$\frac{-1 - \tan 2^\circ}{-1 + \tan 2^\circ} = \frac{-1 - 0,4}{-1 + 0,4} = \frac{-1,4}{-0,6} = \frac{14}{6} = \frac{7}{3}$$

تابع $f(x) = |2x - 1| - |2x + 6|$ را به صورت چند ضابطه‌ای می‌نویسیم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۵)

$$f(x) = \begin{cases} -2x + 1 + 2x + 6 & x < -3 \\ -2x + 1 - 2x - 6 & -3 \leq x \leq \frac{1}{2} \\ 2x - 1 - 2x - 6 & x > \frac{1}{2} \end{cases} = \begin{cases} 7 & x < -3 \\ -4x - 5 & -3 \leq x \leq \frac{1}{2} \\ -7 & x > \frac{1}{2} \end{cases}$$

تابع با ضابطه‌ی $f(x) = -4x - 5$ در بازه $[-3, \frac{1}{2}]$ معکوس‌پذیر است.

$$y = -4x - 5 \rightarrow 4x = -y - 5 \rightarrow x = -\frac{y}{4} - \frac{5}{4} \rightarrow f^{-1}(x) = -\frac{1}{4}(x + 5)$$

دقت کنید که دامنه‌ی f^{-1} برابر برد تابع f است. پس کافی است برد تابع $y = -4x - 5$ را در بازه‌ی $[-3, \frac{1}{2}]$ بدست آوریم.

$$-3 \leq x \leq \frac{1}{2} \xrightarrow{\times (-4)} 12 \geq -4x \geq -2 \xrightarrow{\text{با } (-5) \text{ جمع می‌کنیم}} 7 \geq -4x - 5 \geq -7$$

$$\rightarrow -7 \leq y \leq 7 \rightarrow |y| \leq 7 \rightarrow D_{f^{-1}} = |x| \leq 7$$

اگر سرعت اولیه را v_0 و سرعت در نیمه مسیر را v_1 و سرعت در انتهای مسیر را v_p فرض کنیم، می‌توان نوشت: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۶)

$$\left\{ \begin{array}{l} v_1^2 - v_0^2 = 2a\left(\frac{x}{2}\right) \Rightarrow v_1^2 - 0 = ax \\ v_p^2 - v_1^2 = 2a\left(\frac{x}{2}\right) \Rightarrow 12^2 - v_1^2 = ax \end{array} \right\} \Rightarrow v_1^2 = 12^2 - v_1^2$$

$$\Rightarrow 2v_1^2 = 12^2 \Rightarrow \sqrt{2}v_1 = 12 \Rightarrow v_1 = \frac{12}{\sqrt{2}} = 6\sqrt{2} \frac{m}{s}$$

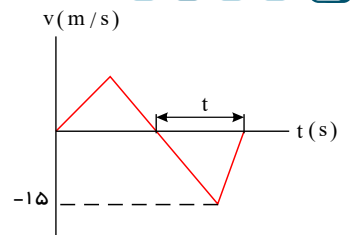
(۱) (۲) (۳) (۴) (۴۷)

معادله مستقل از شتاب: $\Delta x = \frac{v + v_0}{2} \Delta t \Rightarrow 0 - 12 = \frac{0 + v_0}{2} \times 4 \Rightarrow v_0 = -6m/s$

با توجه به شکل سهمی و اینکه رأس سهمی در $t = 4$ است، سرعت در $t = 8s$ ، هم‌اندازه سرعت در لحظه صفر است، پس: $v = +6m/s$

با توجه به نمودار اگر به اندازه t ثانیه جسم در خلاف جهت محور x حرکت کند، داریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۸)

$$|\Delta x| = S = \frac{15 \times t}{2} \Rightarrow |v_{av}| = \frac{|\Delta x|}{\Delta t} = \frac{15 \times t}{2} \times \frac{1}{t} = 7,5 \frac{m}{s}$$

در حرکت با شتاب ثابت در مسیر مستقیم، داریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۹)

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_p}{2} \Rightarrow \frac{x_p - x_1}{t_p - t_1} = \frac{v_1 + v_p}{2} \Rightarrow \frac{22 - (-18)}{4} = \frac{v_1 + 16}{2} \Rightarrow v_1 = 4m/s$$

حال با استفاده از معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v - v_0 = at \Rightarrow \frac{v_p - v_1}{v_p - v_0} = \frac{t_p - t_1}{t_p - t_0} \Rightarrow \frac{16 - 4}{16 - v_0} = \frac{4}{6} \Rightarrow v_0 = -2m/s$$

اگر سرعت اولیه را v_0 فرض کنیم، سرعت در لحظه $t = 6s$ (وسط زمان حرکت) برابر $\frac{v_0}{2}$ است. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۰)

$$\begin{aligned} (6 \text{ ثانیه اول}) \Delta x_1 &= \frac{v_0 + \frac{v_0}{2}}{2} \times 6 = 4,5v_0 \\ &\Rightarrow \frac{\Delta x_1}{\Delta x_p} = 3 \\ (6 \text{ ثانیه پایانی}) \Delta x_p &= \frac{\frac{v_0}{2} + 0}{2} \times 6 = 1,5v_0 \end{aligned}$$

از معادله مستقل از شتاب کمک می‌گیرید. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۱)

$$\Delta x = \frac{v_0 + v}{2} \Delta t \Rightarrow -122.5 - 0 = \frac{0 + v}{2} \times 5 \Rightarrow v = -49 \text{ m/s} \Rightarrow |v| = 49 \text{ m/s}$$

دو ثانیه سوم یعنی از ۴ تا ۶ ثانیه، پس در این دو لحظه، سرعت متحرک را یافته و سپس با استفاده از رابطه مستقل از شتاب، جابه‌جایی‌اش را محاسبه می‌کنیم. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۲)

$$t_1 = 4 \text{ s} \Rightarrow v_1 = -2 \times 4 + 4 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$t_2 = 6 \text{ s} \Rightarrow v_2 = -2 \times 6 + 4 = -8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

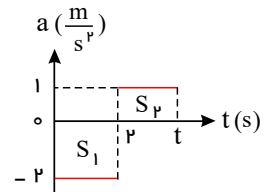
$$\Delta x = v_{av} \Delta t \Rightarrow \Delta x = \left(\frac{-4 + (-8)}{2} \right) \times 2 = -12 \text{ m} \Rightarrow |\Delta x| = 12 \text{ m}$$

روش اول: چون متحرک از حال سکون شروع به حرکت کرده و در لحظه تغییر جهت هم $v = 0$ می‌شود، پس باید در اینجا Δv یعنی سطح زیر نمودار صفر شود، یعنی: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۳)

$$S_1 = \Delta v_1 = -2 \times 2 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$v_2 - v_0 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \Rightarrow v_2 = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$\Delta v_2 = v_t - v_2 = S_2 \Rightarrow 0 - (-4) = 1 \times (t - 2) \Rightarrow t = 6 \text{ s}$$

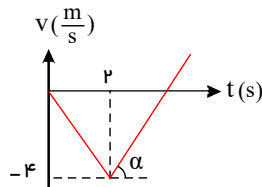

در لحظه‌ای که سرعت متحرک برابر صفر می‌شود جهت آن تغییر می‌کند.

روش دوم: رسم نمودار $v - t$ از روی نمودار $a - t$: $\tan \alpha = a = +2$ شیب نمودار در قسمت دوم

شیب نمودار در مرحله‌ی دوم همان شتاب متحرک است، بنابراین نمودار پس از ۴ ثانیه مجدداً از سرعت

-۴ به صفر می‌رسد \Leftarrow لحظه‌ی تغییر جهت $t = 6$ می‌باشد.

در این سؤال، ۳ نقطه مهم در مسئله داریم، بین B و C (معلوم: x, t, v_C) و بین A و B (معلوم: v_A ، مجهول: x)، پس برای حل معادله بین A و B به a و (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۴)

v_B نیاز داریم که می‌توان از قسمت اول (BC) به دست آورد.

$$BC \text{ مستقیم از شتاب } \Delta x = \frac{v_B + v_C}{2} \times \Delta t \Rightarrow 120 = \frac{v_B + 20}{2} \times 10 \Rightarrow v_B = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$BC \text{ مستقل از مکان } v_C = at + v_B \Rightarrow 20 = a \times 10 + 4 \Rightarrow a = 1.6 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

حال بین نقاط A و B می‌توان از معادله مستقل از زمان استفاده کرد:

$$AB \text{ مستقل از زمان } v_B^2 - v_A^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 16 - 0 = 2 \times 1.6 \times \Delta x \Rightarrow \Delta x = 5 \text{ m}$$

روش اول: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۵)

$$v_0 = 108 \text{ km/h} = 30 \text{ m/s}$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow -2t + 30 = 0 \Rightarrow t = 15 \text{ s}$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t \Rightarrow \begin{cases} \Delta x_{15} = \frac{1}{2}(-2) \times (15)^2 + 30 \times 15 = 225 \text{ m} \\ \Delta x_{13} = \frac{1}{2}(-2) \times (13)^2 + 30 \times 13 = 221 \text{ m} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta x = \Delta x_{15} - \Delta x_{13} = 225 - 221 = 4 \text{ m}$$

روش دوم: می‌توان حرکت را برعکس کرد یعنی جسم از حال سکون با شتاب مثبت 2 m/s^2 شروع به حرکت می‌کند و مسافت طی شده در ۲ ثانیه اول حرکت را می‌خواهیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t = \frac{1}{2} \times 2 \times 2^2 + 0 = 4 \text{ m}$$